

แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในองค์กร ของกรมควบคุมมลพิษ

แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในองค์กร ของกรมควบคุมมลพิษ จัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และโครงการ สังคมไทยไร้ความรุนแรง ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนเข้าถึงโอกาสและการคุ้มครองทางสังคมให้มีความมั่นคงในชีวิต โดยการเสริมสร้างศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว สร้างโอกาสและการคุ้มครองทางสังคมอย่างเท่าเทียม รวมทั้งส่งเสริมให้ทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมและเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน กรมควบคุมมลพิษจะสร้างและรักษา สภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปราศจากความรุนแรง รวมถึงส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดยุติความรุนแรงในสังคม ด้วยการสร้างความตระหนัก การสร้างความรู้ความเข้าใจ การกำหนดมาตรการป้องกันและจัดการกับปัญหา ที่เกิดขึ้น และจะดำเนินการเมื่อเกิดกรณีการร้องเรียนเรื่องการใช้ความรุนแรง รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมและ มาตรการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความรุนแรงภายในหน่วยงานขึ้น

การใช้ความรุนแรง คือ การกระทำใด ๆ โดยมุ่งหมายให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำ โดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่กาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคล การบังคับหรือใช้อำนาจ ครอบงำให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ

พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาการใช้ความรุนแรง

๑. การให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา
๒. การลดความเสี่ยงจากปัญหาการใช้ความรุนแรง เช่น การใช้กิริยา วาจา ที่สุภาพเรียบร้อย มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร และมีทัศนคติเชิงบวกต่อเพื่อนร่วมงาน
๓. ควรช่วยสอดส่อง และรายงานพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในหน่วยงานต่อบุคคล หรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงไม่ควรเพิกเฉยหากมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงาน และควรให้ คำปรึกษารวมทั้งความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานด้วย
๔. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกัน ปัญหาการใช้ความรุนแรงในหน่วยงาน
๕. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเรียกให้ผู้ใต้บังคับบัญชามาชี้แจงข้อผิดพลาดหรือตักเตือนการปฏิบัติ ขอให้ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ใช้ความเมตตา วางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
๖. ควรมีจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี ภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานของ ตนเองตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เห็นคุณค่าการทำงานของตนเอง ทำงานเป็นทีมด้วยความรักสามัคคี

พฤติกรรมที่ไม่พึงปฏิบัติเนื่องจากเข้าข่ายเป็นการใช้ความรุนแรง

๑. การกระทำทางสายตา เช่น การจ้องมองด้วยสายตาเหยียดหยาม แข็งกร้าว และดูไม่เป็นมิตร จนอาจทำให้ผู้อื่นโมโห
๒. การกระทำด้วยวาจา เช่น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยถ้อยคำรุนแรง การชักชวนผู้อื่นร่วมวิพากษ์วิจารณ์ ในทางเสียหาย การพูดจาสื่อเสียดแทงจิตใจโดยไร้เหตุผล การนิทาการทำงานของผู้อื่น
๓. การกระทำทางกาย เช่น การสัมผัสร่างกายทำร้ายผู้อื่น การแสดงกิริยาท่าทางที่ไม่เป็นมิตร การแสดงกริยาล้อเลียนสร้างความรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น
๔. การกระทำอื่น ๆ เช่น การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องต่อการใช้ความรุนแรง การเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อใส่ร้ายผู้อื่นผ่านสื่อต่าง ๆ

สิ่งที่ควรกระทำเมื่อพบเห็นการใช้ความรุนแรง

๑. ควรควบคุมสติอารมณ์ และพยายามเข้าไปห้ามเหตุที่เกิดขึ้นด้วยความระมัดระวัง
๒. พยายามเรียกให้เพื่อนร่วมงานเข้ามาช่วยเหลือ หรือแจ้งผู้บังคับบัญชา
๓. บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือถ่าย Video Clip (หากสามารถทำได้)
๔. พยายามจดจำวัน เวลา และสถานที่ พฤติการณ์ ชื่อของผู้ที่ใช้ความรุนแรง และผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง บุคคลที่สามซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นพยานในที่เกิดเหตุ
๕. แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นให้บุคคลที่ไวใจทราบทันที
๖. ทารือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนสนิทหรือเพื่อนร่วมงาน และแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานรับผิดชอบด้วยตนเอง

กระบวนการแก้ไขปัญหายังไม่เป็นทางการ

การยุติปัญหาการใช้ความรุนแรงจะใช้กระบวนการอย่างไม่เป็นทางการในแก้ไขปัญหาลำดับแรก

๑. สิ่งที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงต้องดำเนินการ ดังนี้
 - ๑) ในกรณีที่สามารแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ ให้พูดหรือเขียนถึงผู้กระทำเพื่อแจ้งให้ผู้กระทำทราบพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับและร้องขอให้หยุดการกระทำ ผู้ถูกกระทำอาจขอให้มีคนอยู่เป็นเพื่อนหรือพูดในนามตนเองได้
 - ๒) ในกรณีไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ให้ดำเนินการ ดังนี้
 - (๑) ร้องขอความช่วยเหลือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำหลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้น และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการค้นหาข้อเท็จจริง ภายใน ๑๕ วัน หากไม่ดำเนินการใด ๆ ถือว่าผู้บังคับบัญชาละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่
 - (๒) ร้องขอหน่วยงานที่รับผิดชอบให้มีบุคคลเป็นผู้ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือจัดให้มีการประชุมหารือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางยุติอย่างไม่เป็นทางการ หรือเป็นผู้ไกล่เกลี่ยช่วยเหลือในการยุติเรื่องดังกล่าว ซึ่งมีกำหนดเวลา ๑๕ วัน
๒. สิ่งกับผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการ
 - ๑) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ มอบหมายเจ้าหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจาแก้ไขปัญหายังไม่เป็นทางการและเป็นการลับ โดยให้เจ้าหน้าที่คนกลางมีหน้าที่เจรจากับผู้กระทำเพื่อให้ความมั่นใจว่าจะไม่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงขึ้นอีก จัดการเจรจาประนอมข้อพิพาทระหว่างคู่ความ ซึ่งได้รับความยินยอมจากทั้งสองฝ่ายเมื่อสามารถตกลงกันได้แล้ว ให้ทั้งสองฝ่ายลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร และรายงานให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษทราบ
 - ๒) กรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติในการเจรจาได้ ให้เจ้าหน้าที่คนกลางรายงานอธิบดีกรมควบคุมมลพิษทราบ และหากเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการทางวินัยให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษมอบหมายส่วนบริหารทรัพยากรบุคคลพิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและผู้เป็นพยาน

๑. การเจรจาประนีประนอมพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้กระทำเป็นการลับ และเมื่อมีการร้องเรียนแล้ว ผู้ร้องเรียนและผู้เป็นพยานจะไม่ถูกดำเนินการใด ๆ ที่กระทบต่อหน้าที่การงาน หรือการดำรงชีวิต หากจำเป็นต้องมีการดำเนินการใด ๆ ต้องได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกกลั่นแกล้ง
๒. ข้อร้องขอของผู้เสียหาย ผู้ร้องเรียน หรือผู้เป็นพยาน จะได้รับการพิจารณาจากบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม และได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกกลั่นแกล้ง

หน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์ภายในหน่วยงาน

๑. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของผู้กระทำ
๒. ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล กลุ่มงานพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการ

ช่องทางและวิธีการร้องเรียน/ร้องทุกข์ภายในหน่วยงาน

๑. ร้องเรียนด้วยตนเองหรือช่องทางต่าง ๆ
 - ๑.๑ ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล กลุ่มงานพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการ
 - ๑.๒ เป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาทุกระดับของผู้กระทำ
๒. ผู้ร้องเรียนควรร้องเรียนต่อบุคคลหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจนกว่าจะเสร็จกระบวนการ หากไม่ดำเนินการใด ๆ จึงร้องเรียนต่อบุคคลหรือหน่วยงานอื่น

หน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์ภายนอก

๑. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ๑๓๐๐
๒. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว โทร. ๐ ๒๖๔๒-๕๐๔๘
๓. สถานีตำรวจที่ใกล้ที่เกิดเหตุ
๔. เว็บไซต์ www.เพื่อครอบครัว.com
๕. Application Line : Family line “ระบบเพื่อนครอบครัว”
๖. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ